

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 34. Տնային կենդանիների պահման պահանջները

1. Տնային կենդանիների տերերը պարտավոր են՝

1) ձեռնարկել միջոցառումներ՝ ուղղված մակաբուծային հիվանդությունների դեմ պայքարի համալիրում ներքին և արտաքին մակաբույծների նկատմամբ կենդանիների բուժկանխարգելիչ միջոցառումների իրականացմանը, կանխելով հասարակական վայրերի աղտոտումը կենդանիների արտաթորանքով և ապահովելով կղկղանքից տեղանքի մաքրումը.

2) ձեռնարկել մարդկանց կամ այլ կենդանիներին չվնասելու միջոցառումներ, այդ թվում՝ առանց դնչկալի կամ վնասագերծման ապահովման դուրս հանելը.

3) ձեռնարկել կենդանիների անցանկալի վերարտադրությունը կանխող միջոցառումներ.

4) վերարտադրության նպատակով օգտագործելու դեպքում հաշվի առնել կենդանիների ֆիզիոլոգիական, անատոմիական և վարքագծային առանձնահատկությունները և դրանց առողջությանը վտանգ չհասցնել.

5) ապահովել պահմանը ներկայացվող անասնաբուժական պահանջների կիրառումը:

2. Տնային շների տերերը պարտավոր են նաև՝

1) ցուցահանդեսներին, մրցություններին մասնակցելու, վաճառքի նպատակով տեղափոխման ընթացքում ունենալ դրանց անասնաբուժական անձնագրերը.

2) պատվաստումների և մշակումների դեպքում անասնաբուժական ծառայությանը կենդանու հետ ներկայացնել անասնաբուժական անձնագրերը.

3) կատարել կենդանիների առողջության պահպանման համար պահանջվող պատվաստումները, մակաբույծների դեմ մշակումները.

4) փակ տարածություններում պահելու դեպքում ապահովել ամենօրյա զրոսանք.

5) մշտական կապերով (պարաններով) պահելու դեպքում ապահովել ապաստարան և ազատ տեղաշարժման տարածք.

6) 6 շաբաթականից մեծ հասակի դեպքում ձեռք բերել անասնաբուժական անձնագիր.

7) 4 ամսական հասակում կամ շուն ձեռք բերելուց հետո՝ 7 օրվա ընթացքում, շանը ներկայացնել անասնաբուժական զննման և իրենց ցանկությամբ շան նույնականացման նպատակով շան վրա դնել դաջվածք կամ տեղադրել միկրոչիպ, որը ներառում է կենդանու տեղակայման տարբերանշանները և անհատական համարը:

-

Հոդված 35. Կենդանիների բարեկեցությունը պահպանելու գործում անձանց պարտականությունները և սահմանափակումները

1. Կենդանիների սեփականատեր և (կամ) կենդանի պահող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են՝

1) խնամել կենդանիներին և չլքել, եթե այդ կենդանին ինքնուրույն գոյատևել չի կարող, իսկ լքելու դեպքում նախօրոք տեղեկացնել տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կամ կենդանիների պաշտպանությամբ զբաղվող հասարակական կազմակերպություններին.

2) յուրաքանչյուր կենդանու համար՝ կախված տեսակից, տարիքից և ցեղատեսակից, ապահովել՝

ա. տեղակայման և տեղաշարժման համար անհրաժեշտ տարածք, ազատություն և պայմաններ,

բ. կերի և ջրի բավարար քանակություն,
գ. սնվելու և խմելու վայրերից օգտվելու ազատ հնարավորություն,
դ. սնվելու և խմելու համար անհրաժեշտ համապատասխան պարագաներ, որոնք հարմարեցված են կասեցնելու համար դրանց աղտոտումը և նվազեցնելու կենդանիների միջև ազդեցիվ մրցակցությունը,
ե. կենսագործունեության համապատասխան միկրոկլիմա,
զ. կենդանիների վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում և բուժում, հիվանդացության կամ վնասվածքի դեպքում՝ անմիջական բուժօգնություն,
է. կենդանիների պաշտպանության և բարեկեցության պահանջները.
3) ձեռնարկել միջոցներ կենդանիների՝ բարձրություններից ընկնելը կանխելու համար.
4) օրական առնվազն մեկ անգամ ստուգել կենդանիների ընդհանուր վիճակը.
5) տան պայմաններում չպահվող վայրի կենդանիներ բուժել ոչ իրենց բնական միջավայրերում՝ միայն կենդանաբանական այգիներում, ակվարիումներում, տեռարիումներում, կրկեսներում, ֆերմաներում, վիվարիումներում (կենդանակեցարան, թռչունների կացարան):

2. Արգելվում է՝

- 1) կենդանիներին վախեցնել, տանջել, ուժասպառ անել, սպանել, բացառությամբ կրոնական ծիսակատարությունների, որսորդության և ձկնորսության, գիտահետազոտության համար նախատեսված կենդանիների և մարդկանց վրա հարձակման և ինքնապաշտպանության դեպքերի.
- 2) կենդանիների նկատմամբ դաժանությունը՝
 - ա. կենդանուն սպանող ենթարկելը՝ խեղդելու, կախելու, մասնատման, ուժեղ հարվածի կամ մտրակման միջոցով,
 - բ. մաշկահանում, անդամատում կամ դիազերծում՝ մինչև սպանող,
 - գ. կրակի վրա նետելը, դաժան միջոցներ կիրառելը, բարձրությունից կամ փոխադրամիջոցներից նետելը,
 - դ. թունավորում կամ այնպիսի նյութի ներարկում, որը հանգեցնում է դաժան և ցավոտ մահվան,
 - ե. սույն օրենքի դրույթները խախտելով՝ քնեցումը.
- 3) կռիվների կամ ներկայացումների համար կենդանիների օգտագործումը, որի արդյունքում կենդանին կարող է տանջվել, սպանվել կամ ստանալ կենսագործունեությանը սպառնացող վնասվածք.
- 4) կենդանիներին միմյանց նկատմամբ սադրելը.
- 5) կենդանիների այնպիսի վարժեցում, որը կարող է տանջանք կամ չարչարանք առաջացնել.
 - 6) առանց կենդանիների անատոմիական և ֆիզիոլոգիական կարողությունները հաշվի առնելու՝ դրանց ենթարկել ֆիզիկական ճնշումների.
 - 7) կենդանիների այնպիսի հավաք կամ բռնում, որը նրանց ցավ, տանջանք կամ վնաս է պատճառում, եթե առկա են դրանք բացառող կամ հնարավորինս նվազեցնող պայմաններ.
 - 8) վայրի կենդանիներին փողոցով տանելը՝ առանց շրջապատի անվտանգությունը երաշխավորող պայմանների ապահովման.
 - 9) անհրաժեշտ որակավորում և մասնագիտություն չունեցող անձանց կողմից կենդանիների բուժումը կամ անասնաբուժական դեղամիջոցի կիրառումը.
 - 10) ցավագրկող նյութերի կամ այնպիսի նյութերի կիրառումը, որոնք կարող են կենդանիների առողջությանը վնասել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք բժշկական հիմնավորում ունեն և (կամ) թույլատրված փորձարկման շրջանակներում կատարվելիք բուժում են հանդիսանում.
 - 11) սպորտային առավել արդյունքների ստացման նպատակով կենդանիների նկատմամբ խթանիչ նյութերի կիրառումը.

12) բնական կամ արհեստական սերմնավորումը, որը կենդանիների առողջության համար վտանգավոր է:

13) կենդանիներին կերակրել այնպիսի կերատեսակներով, որոնք պարունակում են վնասակար նյութեր, կամ չեն օգտագործվում տվյալ կենդանու կերակրման համար՝ ելնելով դրանց տեսակից, տարիքից և առողջական վիճակից:

14) անհամատեղելի տեսակների միևնույն տարածքում կամ միևնույն տարածքում միևնույն տեսակների բնակեցումը, որոնց միջև կարող է առաջանալ ագրեսիվություն, հարձակում և պայքար:

15) խոշոր որոճողների կամ միասնբակավորների պոչերի անդամատումը:

16) հետևյալ վիրաբուժական մանիպուլյացիաների իրականացումն առանց ցավազրկման՝

ա. գառների, ուլերի, խոզերի, հորթերի և շների պոչերի անդամատում,

բ. շների հավելյալ մատների անդամահատում,

գ. հորթերի եղջյուրների անդամահատում խարման կամ վիրաբուժական հեռացման միջոցով,

դ. կենդանիների ամորձատում և ձվարանահատում:

17) տնային կենդանիների նկատմամբ առանց ցավազրկման հետևյալ վիրաբուժական միջամտությունների իրականացումը՝

ա. պոչի և ականջների կտրում,

բ. ձայնալարերի կտրում,

գ. եղունգների և ատամների հեռացում,

դ. դաջվածքի կամ միկրոշիպի տեղադրում,

ե. վիրահատություններ:

18) տնային կենդանիներին բուծել և պահել մսի և մորթու արտադրության նպատակով:

19) տնային կենդանիներին զբոսանքի հանել բացօթյա մանկապարտեզներ և արգելանշաններով նշված տարածքներ:

Հոդված 36. Կենդանիների նկատմամբ փորձարկումները

1. Կենդանիների նկատմամբ փորձարկումներն իրականացվում են ուսուցողական, գիտահետազոտական նպատակներով և այն դեպքում, երբ այլընտրանքային մեթոդների կիրառումն անհնար է:

2. Կենդանիների նկատմամբ փորձարկումներն իրականացվում են լիազոր մարմնում հաշվառված ուսումնական, գիտահետազոտական, արդյունաբերական կազմակերպություններում՝ լիազոր մարմնի տված՝ փորձարկումների նպատակով կենդանիների օգտագործման թույլտվությամբ:

3. Փորձարկումների համար օգտագործվող կենդանիներին և փորձարկումներ իրականացնող կազմակերպություններին ներկայացվող պահանջները հաստատում է լիազոր մարմինը: